

HET RANGERS DOEBOEK

2026

SPOT DE NEDERLANDSE
BIG 5

MET DEZE TIPS OVERLEEF JE
IN HET WILD

DOE MEE MET
DE PRIJSVRAAG

WILDE
AVONTUREN
IN EIGEN
LAND

DIT DOEBOEK
IS VAN: _____

GA JE MEE OP AVONTUUR?

Rugtas vol avonturen? Met onze wandelschoenen aan gaan we langs Hollandse rivieren, stranden en bossen. Je hoeft niet naar het buitenland om prachtige dieren te spotten. In Nederland is nog zoveel te ontdekken! Steeds meer dieren komen terug in Nederland, zoals de wolf, de steur en de wilde kat!

Voordat we vertrekken heb je wel een Rangers-pas nodig! Vul jouw gegevens in!

TIP: PRINT OF KNIP JE RANGERS-PAS UIT EN PLAK DEZE IN JE RANGERS PASPOORT!

NAAM

WOONPLAATS

LEEFTIJD

LIEVELINGSDIER

SUPERKRACHT

DIT DIER WIL IK DEZE ZOMER SPOTTEN

LYNX

BIG5 NEDERLAND

Je hoeft niet naar het buitenland om grote, stoere dieren te zien. Ook in Nederland loopt er genoeg wild rond. Check onze top 5!

DE WOLF

Sinds 2019 is de wolf weer officieel terug in Nederland. Er worden er zelfs steeds meer gespot! Je zult ze niet snel tegenkomen, want ze zijn heel schuw. Maar je kunt wel op zoek gaan naar hun sporen. Vooral de grote drollen, vol met botjes en haar ontdek je snel. Mocht je nou toch een wolf in het wild tegenkomen, geniet, wees niet bang, maar houd wel afstand.

#1

#2

DE GRIJZE ZEEHOND

Niet de wolf, maar de grijze zeehond is ons grootste roofdier. Ze kunnen tot 3 meter lang en tot 350 kilogram zwaar worden! Ze eten vooral vis. Maar ook de anderhalve meter lange bruinvis wordt wel eens opgegeten! Wil je ze spotten? Dat kan! In de Waddenzee en bij de Brouwersdam, op de grens van Zuid-Holland en Zeeland, zijn er vaak een paar van heel dichtbij te zien.

DE WISENT

Wat een joekel! Met zijn 800 kilo is de wisent of Europese bizon het grootste landdier van Europa. Hij kan wel 1,90 meter worden! Ken jij iemand die zo lang is? De wisent was bijna verdwenen. Gelukkig bleef een kleine kudde leven in het oerbos van Bialowiesia in Polen. Nu gaat het beter met de wisent en worden ze weer op verschillende plaatsen in Europa uitgezet. Ook in Nederland kun je ze weer zien bij de Maashorst, de Veluwe en de Zandvoortse duinen.

#3

#4

DE ZEEAREND

Als deze vlieger eraan komt, raken alle ganzen en zelfs vossen in paniek! Hij is de grootste arend van Europa. Als hij zijn vleugels uitslaat, is hij wel 2,5 meter breed. Hij eet vooral vis en watervogels, maar lust ook best een dood hertje. En stelen doen ze ook: ze stelen wel eens vis van de kleinere visarend. Goede plekken om de zeearend te spotten zijn de Biesbosch, de Oostvaardersplassen en Lauwersmeer.

DE EUROPESE BEVER

De bever is het grootste knaagdier van Europa en heel slim. Zo leggen ze dammen aan om ervoor te zorgen dat de ingang van het nest onder water blijft, en dus veilig is. Door deze dammen ontstaan er hele nieuwe moerassen, waar libellen, vissen en amfibieën kunnen wonen. Met wat geluk kun je ze in de schemering zien in de Biesbosch, de Millingerwaard of de Roer in Limburg.

#5

WAT IS JOUW BIG 5?

Welke Nederlandse dieren vind jij spectaculair? Schrijf jouw eigen Top 5 op!

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

WELK NATUURBOEK PAST BIJ JOU?

WIN!

Op welk boek kom jij uit?
Laat het ons weten via
prijsvraag@wwf.nl o.v.v
Prijsvraag Zomer Doeboek
en maak kans op 'jouw' boek.
Meedoen kan tot 17
augustus 2026.

START

Ik ben een echte weetjesvreter

JA

NEE

Ik hou van spannende avonturen

NEE

Ik hou van mysterieuze verhalen

JA

A In 'Wij, beren' van Lotte Stegeman komen de acht berensoorten op aarde eindelijk zelf aan het woord.
Luitingh Sijthoff

In een boek moeten tekeningen staan

JA

JA

Ik hou van grappige boeken

NEE

Ik wil begrijpen wat dieren eigenlijk voelen

JA

D In 'Gif in het dierenrijk' legt Mátyás Bittenbinder alles uit over gif van dieren, over het gevaar, maar ook over de genezende krachten en het belang voor overleven.
Van Goor

Ik hou van baby-dieren

JA

NEE

B In 'Metamorfose' van Geert-Jan Roebers ontdek je hoe een piepklein eitje uitgroeit tot een prachtige zeester, hoe een kaal kuiken opgroeit tot een kleurige papegaai.
Lannoo

C In 'Het ei van de olifant' van Floris Göbel zoeken Floris en zijn slang Meneer Tortellini samen met vrienden naar een kostbaar ei, voordat een dief het kan stelen.
Kosmos Uitgevers

DIEREN SUDOKU

Vul de sudoku verder in. Op elke regel mag maar één keer hetzelfde plaatje voorkomen. En ook in elke rij mag maar één keer hetzelfde plaatje staan. Zet jij alle dassen, hazen, futen en steuren op de juiste plek?

REBUS

PUZZELS

HUSSELEN MAAR

Oeps, deze dieren zijn door elkaar gehusseld. Zet de letters in de juiste volgorde.

ZJWINDLIN
ZUBNIGN
HOOEE
SJEELVBEEGIERHTE

Kijk voor de antwoorden op de achterkant van het doeboek.

BUNZING

ROOBBORSTJE

WAT IS HET SCHOONSTE DIER DAT BESTAAT?
EEN WASBEER.

Een vogel zegt tegen een wisent
in de wei: 'In mei legt elke vogel een
ei.' Antwoordt de wisent: 'Wat saai,
ik leg elke dag een vlaai.'

Hoe heet een paddenstoel
die niet van bewegen houdt?

Een luizwammes

KRAB

WAT IS ROOD EN LIGT OP HET STRAND?
ROODKRABJE

8

LACHEN,
GIEREN,
BRULLEN

WISENT

Ben je onderweg naar een verre
vakantiebestemming? Lees deze
moppen en raadsels voor aan je
ouders en de tijd vliegt voorbij.
Hi-hi-hilarisch!

WASBEER

MAAK ZELF FRAMBOZEN LIMONADE

Van alle avonturen krijg je dorst!
Gelukkig kun je heel makkelijk je
eigen frambozenlimonade maken.
Pluk samen de rijpe, rode frambozen
uit de struik en tover ze om tot een
heerlijke, frisse limonade. Extra lekker
op een warme zomerdag én nog leuk
om te maken ook!

STAPPENPLAN RECEPT

- Giet kokend of heet water in de fles waar de siroop in wordt bewaard. Doe de dop erop en zet de fles opzij.
- Doe de frambozen en het water in een pan en verhit de frambozen. Roer tot een vloeibare massa is ontstaan en alle frambozen kapot zijn gekookt.
- Giet het mengsel door een zeef en vang het op in de maatbeker. Gebruik de lepel om goed al het vocht uit het mengsel te halen. Alle pitjes die over blijven, kun je weggooien.
- Voeg het citroensap toe. Het citroensap zorgt ervoor dat de siroop langer houdbaar blijft.
- Giet het vruchtensap weer in een pan en voeg de suiker toe.
- Verwarm het vruchtensap en roer totdat de suiker is opgelost. Zorg dat het sap niet te lang kookt.
- Giet het water uit de fles en gebruik een beker met een tuit om de hete siroop in de fles te gieten.
- Laat de siroop afkoelen
- Meng de siroop met koud water of prikwater en genieten!

WAT HEB JE NODIG?

300 GR FRAMBOZEN (PLUKTUIN OF DIEPVRIES)
100 ML WATER
SAP VAN 1 CITROEN
250 GR SUIKER

PAN, ZEEF, LEPEL, MAATBEKER, GOED
AFSLUITBARE GLAZEN FLES, OUDE THEEDOEK
VOOR FILTEREN (OPTIONEEL)

9

RAAD HET GELUID

En poes miauwt en een hond blaft.
Maar welke geluiden maken wilde
dieren? Luister het geluid via de
QR-code. Weet jij hoe het geluid
van deze dieren heet?

WOLF

UIL

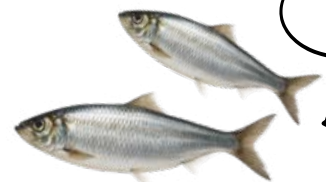
EDELHERT

KIKKERS

SPECHT

HARING

MET Z'N ALLEN!

Met z'n allen! Vind jij het gezellig om
met vrienden of familie te zijn? Veel
dieren denken er precies hetzelfde
over! Plaats bij elk dier de naam de
groep. Je kan kiezen uit roedel,
rotte, kolonie, zwerm en school.

KONIJNEN

SPREEUW

WILDE
ZWIJNEN

VRIJHEID VOOR ZEEHOND JANNEKE

Bij WEC worden zieke of gewonde zeehonden verzorgd tot ze weer sterk genoeg zijn om terug te keren naar zee. Rangers Robin en Floris mochten bioloog Mátyás Bittenbinder en verzorger Isa helpen, om zeehond Janneke weer terug naar zee te brengen!

VISSENVOER

Bij binnenkomst worden ze meteen aan het werk gezet. "Eerst handschoenen aan," zegt verzorger Isa. Ze trekt een enorme bak bevroren vis uit de vriezer. "leuw, die ogen!" roept Robin. "Leg maar op de weegschaal tot je precies drie kilo hebt," zegt Isa.

Robin en Floris pakken vis na vis. "Ze zijn superglad!" zegt Floris. "Zo, dit is echt zwaar," hijgt Robin als ze de volle bak optillen. "Mooi, hier zullen alle kleine zeehonden van smullen", zegt Isa.

JANNEKE IS ER KLAAR VOOR

Dan is het tijd voor Janneke. "Ze is een jonge grijze zeehond, afgelopen winter geboren. Grijze zeehonden worden altijd in de winter geboren en gewone zeehonden in de zomer", legt Mátyás uit. "Ze werd op het strand van Kamperduin gevonden met een zware ademhaling. Haar situatie verslechterde, daarom is ze opgenomen. Ze hebben haar anderhalve maand verzorgd en nu is ze sterk genoeg om terug in zee te gaan."

Mátyás heeft ondertussen het water uit haar basin laten lopen. Janneke ligt op de vloer en protesteert luid. "Ze vindt het niet zo leuk," zegt Floris zacht.

De kist wordt naar haar toe geschoven en floep, ze zit erin. "Nog even wegen," zegt Mátyás. De kist gaat op de weegschaal. Het deksel wordt stevig vastgehouden, Janneke probeert deze steeds met haar kop open te duwen. Na het wegen is ze klaar voor vertrek.

OP NAAR DE ZEE

Janneke wordt op een karretje geladen en naar de boot gereden. Ze krijgt een eigen boot, zodat het zo rustig mogelijk voor haar is.

Robin en Floris stappen op de boot erachteraan. Het is bijna 18.00 uur, de zee is rustig. Na een half uurtje varen komen ze bij Engelmansplaat aan. Een zandbank midden in de Waddenzee waar Janneke vrijgelaten zal worden.

Robin en Floris springen uit de boot. Mátyás en een verzorger tillen de kist aan land. "Zeehonden hebben scherpe tanden," zegt Mátyás. "Ga maar boven op de kist zitten, daar zitten jullie veilig." "Het is een beetje krap," fluistert Floris. "Maar wel spannend. Zal ze meteen de zee in gaan?"

3... 2... 1... VRIJ!

De kist gaat open. Janneke steekt nieuwsgierig haar kop uit de kist. Dan kruipt ze langzaam naar buiten, over het strand zo richting de zee. Ze neemt er alle tijd voor. "Ze wil bij ons blijven", zegt Robin. Maar dan laat ze zich toch langzaam het water in glijden. Ze kijkt nog een keer achterom. Dan duikt ze de zee in en blijft ze onder. Plots komt ze terug, kijkt om... en zwemt weer weg. "Doei Janneke!" roepen Robin en Floris. "Hopelijk tot nooit meer ziens!"

ZO OVERLEEF JE IN HET WILD

Stel je voor: je verdwaalt tijdens de vakantie of je ouders vergeten je na een picknick mee naar huis te nemen. Hoe red je je dan in je uppie in de natuur? Met deze 4 survivaltips kom je een eind!

CHECK JEZELF ELKE DAG OP TEKEN. HOE EERDER JE DIE VERWIJDEERT, HOE KLEINER DE KANS DAT JE ER ZIEK VAN WORDT.

#1 KLOKKIJKEN

Je telefoon is leeg. Je hebt geen idee hoe laat het is! Geen paniek: zoek een plek waar je de zon én de horizon goed kunt zien. Houd je hand vlak boven de horizon. Stapel daarna de ene hand op de andere. Hoeveel handen heb je nodig tot je de zon raakt? Zoveel uur duurt het ongeveer voordat het donker wordt!

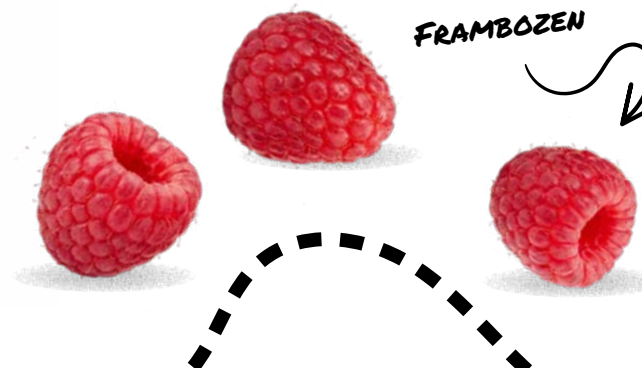
#2 DRINKEN

Water is superbelangrijk als je wil overleven in het wild. Maar begin niet meteen te drinken als je een slootje of stilstaande plas ziet. Daar kun je ziek van worden. Een slimme manier om aan schoon water te komen, is om een zeiltje of regenjas tussen een paar bomen te spannen. Bij de eerste regenbui heb je een flinke voorraad schoon water. Let op: als je helemaal zeker wil zijn dat het water schoon is, moet je het eigenlijk eerst koken.

#3 ETEN

De natuur staat vol met eten. Maar als je niet goed weet wat wel en niet giftig is, moet je super voorzichtig zijn. Kom je bramen of frambozen tegen? Dan heb je mazzel: die kun je prima eten. Van bessen, paddenstoelen en planten die je niet kent, kun je beter afblijven!

OOST WEST, THUIS BEST

Hoe weet je waar het noorden of het zuiden is, als je geen telefoon of kompas bij je hebt? Simpel: bekijk de bomen in je omgeving heel goed. Welke kant van de stam is het natst, het donkerst of begroeid met mos? Dat is het noorden, want daar schijnt de zon nooit op. Bloemen kunnen je ook de weg wijzen: die groeien naar het zuiden. Andere truc: kijken waar 's morgens de zon opkomt (in het oosten) of 's avonds ondergaat (in het westen).

EEN MENS KAN WEKEN ZONDER ETEN, MAAR SLECHTS DRIE DAGEN ZONDER WATER

GA MET ONS MEE!

Ga deze zomer lekker de natuur in met WWF! Als Ranger kun je gratis of met korting naar de leukste dierenparken en andere uitjes in Nederland!

BIJ JOU IN DE BUURT

Bij jou in de buurt wordt ook van alles georganiseerd door WWF, **van vleermuizen-spotten tot bosbios en allerlei workshops.**

SCAN & BEKIJK

Colofon

©2026 WWF: Dit Rangers Report Doeboek is een uitgave van het Wereld Natuur Fonds. Informatie over een jeugdlidmaatschap kun je vinden via wwf.nl/doeboek.

Concept en realisatie

Eveline van Berchum, Madelon Wijnbergen, Bouwien Jansen, Geert-Jan Roebers, Inge Mostard, Merijn van Leeuwen, Sabine Bos, Laurens Verhoeven.

Antwoorden geluidenquiz

Wolven huilen | Zeeleeuwen blaffen | Edelherten burlen | Kikkers kwaken | Uilen oehoen | Spechten roffelen

Antwoorden Groepsnamen

Roedel = wolf | Rotte = everzwijn | Kolonie = konijn | Zwerm = spreeuw | School = vis

Lettersoep

Lieveheersbeestje, oehoe, bunzing, wild zwijn

Rebus

Hermelijn

OTTER

SCAN VOOR DAGJES UIT

